

ISSN 2415–8763

Економіка і право охорони здоров'я

№ 1 (9), 2019

Економіка і право охорони здоров'я

№ 1 (9), 2019

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

ПЕРІОДИЧНІСТЬ ВИХОДУ – 2 рази на рік

ЗАСНОВАНИЙ – грудень 2014 року

ЗАСНОВНИКИ

Державна установа «Український інститут стратегічних досліджень Міністерства охорони здоров'я України»
Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»
Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет»

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР – Слабкий Г.О.

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА – Дзюба О.М., Ждан В.М., Смоланка В.І.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ РЕДАКТОР – Ситенко О.Р.

ДИЗАЙН І ВЕРСТКА – Кривенко Є.М.

ГОЛОВА СЕКРЕТАРІАТУ – Дудник С.В.

СЕКРЕТАРІАТ – Касинець С.С. (Полтава), Бутенко І.В. (Київ), Качала Л.О. (Ужгород)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ (голова редакційної колегії – д.мед.н., проф. Ковальова О.М.)

Голованова І.А., Істомін С.В., Карамзіна Л.А., Лазур Я.В., Мельник П.С., Мікловда В.П.,
Нагорна А.М., Приходько В.О., Рогач І.М., Рогач О.Я., Ситенко О.Р., Слабкий Г.О.,
Фера О.В., Чепелевська Л.А., Черемухіна О.М., Чопей І.В., Шатило В.Й.

РЕДАКЦІЙНА РАДА (голова редакційної ради – д.мед.н., проф. Лехан В.М. (Дніпропетровськ))

Васильєв К.К. (Одеса), Вороненко Ю.В. (Київ), Голубчиков М.В. (Київ), Грузєва Т.С. (Київ),
Децик О.З. (Івано-Франківськ), Камінська Т.М. (Харків), Клименко В.І. (Запоріжжя),
Кобер Л. (Словаччина), Коваленко О.С. (Київ), Кочет О.М. (Київ), Краков'як Я. (Польща),
Кудренко М.В. (Київ), Лашкул З.В. (Запоріжжя), Лобас В.М. (Красний Лиман), Любінець О.В. (Львів),
Медведовська Н.В. (Київ), Миرونюк І.С. (Ужгород), Моїсеєнко Р.О. (Київ), Овоц А. (Польща),
Огнєв В.А. (Харків), Тодоров І.Я. (Ужгород), Толстанов О.К. (Київ), Шафранський В.В. (Київ)

Журнал включено до Переліку наукових фахових видань
України, в яких можуть публікуватися результати
дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів
доктора і кандидата наук, затвердженого наказом
Міністерства освіти і науки України від 07.10.2016 № 1222

Рекомендовано до друку Вченою радою
ДУ «Український інститут стратегічних досліджень
МОЗ України» (протокол № 8 від 02.10.2019 р.)

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

провулок Волго-Донський, 3, м. Київ, 02099, Україна
телефон: +380 44 576-41-19; 576-41-09
факс: +380 44 576-41-20; 576-41-09
e-mail: s.nauka@ukr.net

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ № 21125-10925Р від 24.12.2014 р.

Підписано до друку 3 жовтня 2019 р.
Загальний наклад 100 прим. Зам. № 10//06/01

ВИДАВЕЦЬ:

ДУ «Український інститут стратегічних досліджень
Міністерства охорони здоров'я України»
провулок Волго-Донський, 3, м. Київ, 02099, Україна

ВИДАВНИК:

«СПД ФО «Коломіцин В.Ю.»
Свідоцтво про державну реєстрацію
В02 № 257914 від 09.12.2002 р.

Надруковано у МВЦ «Медінформ»
вулиця Котельникова, 95, м. Київ, 03179, Україна
тел./факс +380 44 501-35-69

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 1194 від 15.01.2003 р.

Усі статті рецензовано. Відповідальність за достовірність фактів та інших відомостей у публікаціях несуть автори.
Цілковите або часткове розмноження в будь-який спосіб матеріалів, опублікованих у цьому виданні,
допускається лише з письмового дозволу редакції.

ЗМІСТ / CONTENT

<i>Рогач І.М., Смірнов М.М., Жорник В.В., Пішковці А.-М.М.</i> Однорідні групи пацієнтів як передова система уніфікації тарифікації стаціонарної допомоги	5
<i>Rogach I.M., Smirnov M.M., Zhornyk V.V., Pishkovtsi A.-M.M.</i> Homogeneous patient groups as an advanced system for standardizing inpatient care billing	
<i>Мочалов Ю.О., Клітинська О.В.</i> Аналіз ціни випадку стоматологічного лікування в системі добровільного медичного страхування України	10
<i>Mochalov I.O., Klitynska O.V.</i> Price analysis of dental treatment in Ukrainian voluntary health insurance system	
<i>Микитенко Д.О., Бадюк В.М., Микитенко В.В.</i> Деонтологічні питання медико-генетичного консультування у контексті соціально-економічної моделі розвитку України	17
<i>Mykytenko D.O., Badiuk V.M., Mykytenko V.V.</i> Deontological problems of medical-genetic counseling in the context of the socio-economic development model in Ukraine	
<i>Августинівич Я.І.</i> Сучасні особливості захворюваності в дитячому та підлітковому віці в аспекті адміністративних територій (Україна, регіон, район)	28
<i>Avgustynovich Ya.I.</i> Modern features of morbidity in infants and adolescence in the aspect of administrative territories (Ukraine, region, district)	
<i>Вороненко В.В., Якимець В.М., Печиборщ В.П., Чернявський В.В., Кушнір В.А., Лисун Д.М., Йосипенко І.О., Якимець В.В.</i> Особливості організації надання медичної допомоги ураженим при застосуванні хімічної зброї, при хімічних аваріях та терористичних актах	34
<i>Voronenko V.V., Yakymets V.N., Pechyborshch V.P., Chernyavskiy V.V., Kushnir V.A., Lysun D.N., Yosypenko I.O., Yakimets V.V.</i> Peculiarities of organization of medical care affected by chemical accidents and terrorist acts	
<i>Єрошкіна Т.В., Шевченко Т.М., Дерев'янку Д.В.</i> Системний підхід до підготовки медичних кадрів для клініко-діагностичної лабораторної служби регіону: концептуальна модель	46
<i>Yeroshkina T.V., Shevchenko T.M., Derevyanko D.V.</i> System approach to the training of medical personnel for the clinical diagnostic laboratory of the region: a conceptual model	
<i>Лашкул З.В., Курган А.П.</i> Поширеність фізичного, психологічного та сексуального насилля серед студентів професійно-технічних училищ м. Запоріжжя	53
<i>Lashkul Z.V., Kurgan A.P.</i> The prevalence of physical, psychological and sexual violence among students of vocational schools in Zaporozhye	
<i>Таралло В.Л., Грицюк М.І.</i> Ідеологія і методичні аспекти використання інтегральної інформації про здоров'я населення в управлінні системою його охорони	62
<i>Tarallo V.L., Hrytsiuk M.I.</i> The ideology and methodical aspects of the use of integrated information on the issues of the population health in management of its healthcare system	

Аналіз ціни випадку стоматологічного лікування в системі добровільного медичного страхування України

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна

Визначення ціни випадку стоматологічного лікування є необхідним етапом для створення програм добровільного медичного страхування, а також оцінки доступності стоматологічної допомоги для населення. Такий вид медичного забезпечення має свої особливості, котрі полягають у високій поширеності стоматологічних захворювань у населення країни та потребі в лікуванні, високій собівартості і технологічності допомоги.

Мета. Встановити вартість випадку стоматологічного лікування в проектах добровільного медичного страхування в Україні.

Матеріали та методи. Проведено аналіз преїскурантів 345 стоматологічних клінік, розраховано середню ціну найпоширеніших випадків лікування.

Результати. Середня ціна випадку лікування поверхневого карієсу становила 912,37±357,91 грн (M = 830,00), глибокого карієсу – 1286,24±485,38 грн (M = 1200,00), ендодонтичного лікування однокореневого зуба – 2433,66±1001,76 грн (M = 2260,00), багатокореневого – 3306,80±1454,79 грн (M = 2960,00). Різниця в цінах між приватними і «бюджетними» медичними закладами досягала до 2 крат.

Висновки. Вартість стоматологічного лікування значно відрізняється в різних регіонах, а також в закладах різної форми власності.

Ключові слова: стоматологія, лікування, страхування, ціна, доступність.

ВСТУП

Проблема раціонального використання бюджетних асигнувань на охорону здоров'я та пошук додаткових джерел фінансування витрат на охорону здоров'я є важливим і актуальним питанням для України. В особливо в умовах реформування галузі охорони здоров'я [6, 7, 14, 15]. Стосовно стоматологічної допомоги населенню, то такий вид медичного забезпечення має свої особливості, котрі полягають у високій поширеності стоматологічних захворювань у населення країни, і відповідно у високій потребі населення в лікуванні, високій собівартості зазначених лікувально-діагностичних технологій, у тривалому але непостійному ефекті стоматологічного лікування [3, 8, 12]. Такі умови призводять до неповного фінансування стоматологічної допомоги зі сторони держави, і в переважній більшості стоматологічна допомога в Україні надається за кошт населення. Також частково компенсація вартості стоматологічного лікування здійснюється завдяки функціонуванню проектів добровільного медичного страхування [1, 7, 9, 10]. Загалом, за даними Ліги страхових організацій України та відкритих звітів страховиків, проекти добровільного медичного страхування та аналогічні до них види послуг надають захист до 1,0 млн населення країни, якщо провести уточнення змісту програм страхування, то обмежена компенсація вартості стоматологічного лікування передбачена у 20,0% із вищезгаданого контингенту населення [11, 13]. Хоча обсяги пулу страхових премій і витрат за договорами добровільного медичного страхування в Україні є значно меншими в порівнянні із показниками зведеного бюджету охорони здоров'я, такі кошти використовуються максимально ефективно [4].

Мета дослідження – встановити вартість випадку стоматологічного лікування в проектах добровільного медичного страхування в Україні.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

Було проведено аналіз преїскурантів стоматологічних клінік різної форми власності та організаційної структури – державні, відомчі, комунальні, приватні, – які надавали послуги застрахованим особам за договорами добровільного медичного страхування. Загальні кількість суб'єктів господарювання склала 345. Із них 299 були підприємствами приватної власності і 46 – державної (комунальної) власності, а також відомчі. Варто відмітити, що 6 закладів із обсягу досліджених (а це – 1,7%) можна вважати університетськими клініками за своєю формою і суттю. Переважна кількість медичних закладів – 126, знаходилися в м. Київ, що становило майже 36,5% від загальної кількості. Методика розрахунку ціни випадку на стоматологічне лікування була запозичена із добровільного медичного страхування, яка використовується для проведення актуарних розрахунків при створенні програм добровільного медичного страхування, і дозволяє визначити верхню лімітовану вартість страхового випадку (тобто є ризиковою). Відповідно до змісту преїскуранту клініки проводився розрахунок ціни випадку лікування згідно переліку маніпуляцій і втручань, необхідних в ході лікування обраної нозологічної форми [2, 5]. Для аналізу було обрано 4 варіанти випадків лікування – лікування поверхневого карієсу зуба, глибокого карієсу зуба, ендодонтичне лікування однокореневого зуба та ендодонтичне лікування багатокореневого зуба. Актуалізація преїскурантів закладів охорони здоров'я була проведена станом на 1 січня 2018 р. Розрахунки проводилися із використанням програмних

пакетів Microsoft Excel 2016 та LibreOffice Calc 5.4.4, де було використано методи описової статистики.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Аналіз прейскурантів із розрахунком середньої ціни на випадок лікування дозволив встановити, що ціни на такі послуги значно відрізнялися в Україні. Так, середня ціна на

лікування поверхневого карієсу зуба в країні становила 912,37±357,91 грн (M = 830,00). Середня ціна на випадок лікування глибокого карієсу зуба дорівнювала 1286,24±485,38 грн (M = 1200,00). Середня ціна по Україні випадок ендодонтичного лікування однокореневого зуба становила 2433,66±1001,76 грн (M = 2260,00). Середня ціна в Україні випадку ендодонтичного лікування багатокореневого зуба становила 3306,88±1454,79 грн (M = 2960,00) (табл. 1).

Таблиця 1
Аналіз середньої ціни одного випадку лікування
в стоматологічній клініці різної форми власності в окремих містах України, в грн

Населений пункт	Поверхневий карієс зуба	Глибокий карієс зуба	Ендодонтичне лікування однокореневого зуба	Ендодонтичне лікування багатокореневого зуба
Біла Церква (Київська обл.)	516,67±108,89 M = 470,00	776,67±215,56 M = 690,00	1293,33±517,78 M = 980,00	1580,00±633,33 M = 1120,00
Бориспіль	786,25±98,75 M = 787,50	1141,25±186,25 M = 1132,50	2146,25±211,25 M = 2110,00	2831,25±226,25 M = 2755,00
Бровари	855,00±246,67 M = 880,00	1388,33±467,78 M = 1370,00	2228,33±742,22 M = 2660,00	2908,33±888,89 M = 3130,00
Вінниця	842,43±159,39 M = 890,00	1234,86±228,73 M = 1390,00	2174,86±467,35 M = 2210,00	2900,43±725,35 M = 2900,00
Дніпро	860,20±199,13 M = 862,66	1278,98±336,35 M = 1288,50	2277,49±616,01 M = 2292,27	3137,27±919,11 M = 3186,62
Житомир	884,25±74,25 M = 860,00	1225,50±147,00 M = 1251,00	2420,50±237,00 M = 2498,50	3323,00±436,00 M = 3195,00
Запоріжжя	790,18±166,71 M = 835,00	1151,73±255,21 M = 1180,00	2160,27±708,61 M = 2270,00	2972,36±1077,24 M = 3170,00
Івано-Франківськ	629,78±215,33 M = 690,00	914,04±304,95 M = 970,00	1858,46±714,05 M = 2025,00	2653,19±1049,31 M = 2512,50
Ірпінь	740,00±50,00	1190,00±300,00	1850,00±730,00	2235,00±1045,00
Кам'янець-Подільський	604,50±150,50 M = 630,00	893,00±342,00 M = 935,00	1722,00±342,00 M = 1890,00	2107,75±408,38 M = 2280,00
Київ	1196,73±468,60 M = 1082,50	1630,85±596,89 M = 1502,50	3194,83±1216,04 M = 2967,50	4420,53±1836,11 M = 3815,00
Кропивницький	485,45±134,55	612,95±257,05	978,20±591,80	1368,20±881,80
Кривий Ріг	325,00±68,00 M = 325,00	619,00±203,20 M = 725,00	1355,00±348,00 M = 1465,00	1801,00±498,80 M = 1970,00
Луцьк	872,00±244,00 M = 725,00	1231,00±419,50 M = 1052,50	1868,50±470,75 M = 1584,00	2499,25±655,38 M = 2080,50
Львів	751,12±273,82 M = 680,00	1101,29±380,77 M = 1070,00	2198,81±872,43 M = 2200,00	3151,30±1341,74 M = 3220,00
Маріуполь	661,86±195,84 M = 614,00	1070,29±311,47 M = 1040,00	1690,29±405,55 M = 1564,00	2233,86±633,80 M = 2040,00
Миколаїв	570,03±50,02 M = 577,56	842,04±143,54 M = 824,08	1652,51±477,51 M = 1615,00	1887,57±552,57 M = 1785,00
Нова Каховка	613,33±145,56 M = 665,00	895,00±290,00 M = 845,00	1613,33±731,11 M = 1410,00	1968,33±1001,11 M = 1640,00
Нікополь	844,50±364,50	1029,50±399,50	1659,00±659,00	2204,00±954,00
Одеса	1014,86±341,39 M = 975,00	1545,14±580,31 M = 1337,50	2765,43±1032,86 M = 2915,00	3581,29±1399,39 M = 3808,00
Павлоград	610,00±15,00	770,00±75,00	1122,50±42,50	1457,50±107,50
Полтава	810,57±242,08 M = 720,00	1297,71±390,90 M = 1310,00	2472,71±746,61 M = 2560,00	3434,14±1084,98 M = 3760,00
Прилуки	522,33±115,11 M = 439,00	642,33±115,11 M = 571,00	1028,00±111,33 M = 965,00	1458,33±144,22 M = 1528,00
Рівне	718,33±124,44 M = 690,00	1200,00±363,33 M = 1290,00	2035,00±490,00 M = 2260,00	2548,33±572,22 M = 2895,00

Сіверодонецьк	735,00±86,67 M = 720,00	1088,33±178,89 M = 1120,00	1733,33±142,22 M = 1780,00	1928,33±138,89 M = 2010,00
Суми	502,28±242,18 M = 321,38	699,40±340,48 M = 480,00	1321,28±564,98 M = 981,38	1731,11±545,11 M = 1640,54
Тернопіль	698,25±134,13 M = 731,50	978,00±189,00 M = 1076,00	1510,50±320,25 M = 1616,00	1905,50±519,50 M = 1931,00
Ужгород	819,53±470,31 M = 583,59	1172,22±675,18 M = 781,67	2244,73±1090,18 M = 1854,18	2953,70±1650,86 M = 2181,11
Харків	852,70±263,76 M = 902,50	1170,02±347,98 M = 1182,50	2163,71±733,16 M = 2045,00	2881,54±948,61 M = 2815,00
Херсон	1087,83±121,22 M = 1137,48	1491,48±153,48 M = 1480,00	2881,69±613,36 M = 2892,50	3360,26±775,26 M = 3592,50
Черкаси	808,75±151,25 M = 752,50	1040,00±247,50 M = 950,00	1934,25±319,25 M = 1956,00	2298,00±303,00 M = 2293,50
Чернівці	608,75±121,25 M = 632,50	931,25±254,38 M = 780,00	1673,75±363,75 M = 1597,50	1896,25±426,25 M = 1777,50
Чернігів	556,62±178,24 M = 665,00	747,80±222,12 M = 770,00	1296,79±476,57 M = 1214,94	1815,43±769,66 M = 1472,94
По Україні	912,37±357,91 M = 830,00	1286,24±485,38 M = 1200,00	2433,66±1001,76 M = 2260,00	3306,80±1454,79 M = 2960,00

Відповідно, найдешевшим випадок лікування поверхневого карієсу зубів був у стоматологічних клініках міст Суми, Кривого Рогу, Прилук, Білої Церкви, Кропивницького. Найменшою була середня ціна в м. Суми – 502,28±242,18 грн (M = 321,38). Високими середні

ціни на таку послугу були в м. Київ, Херсоні, Одесі, Харкові, Нікополі, Вінниці. Найвищими середні ціни були в Києві – 1196,73±468,60 грн (M = 1082,50) та Херсоні – 1087,83±121,22 грн (M = 1137,48) (рис. 1).

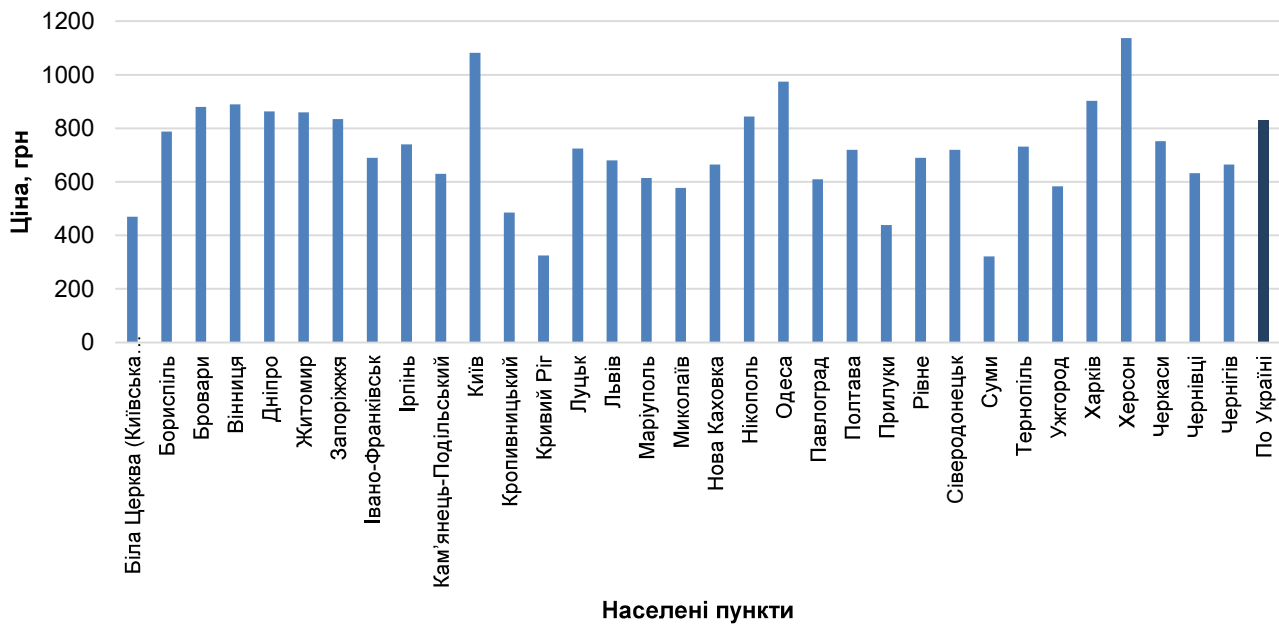

Рис. 1. Порівняння цін на лікування поверхневого карієсу зубів в окремих населених пунктах України

Найдешевшим випадок лікування глибокого карієсу зубів був у стоматологічних клініках міст Суми, Прилуки, Кропивницький та Біла Церква. Відповідно ціна на таку послугу в м. Суми становила 699,40±340,48 грн (M = 480,00). Високими ціни на вищевказане лікування були в містах Київ, Херсон, Бровари, Вінниця, Одеса, Полтава та Рівне. Найдорожчими випадки лікування глибокого карієсу зубів також були в містах Київ і Херсон – 1630,85±

596,89 грн (M = 1502,50) та 1491,48±153,48 грн (M = 1480,00) відповідно.

Розрахунки вартості випадків ендодонтичного лікування показали, що у випадках лікування однокореневого зуба така послуга найбільш дешевою буде у містах Суми, Кропивницький, Прилуки, Павлоград, Біла Церква та Чернігів. Відповідно, ціна на таку послугу в м. Прилуки становила 1028,00±111,33 грн (M = 965,00), в Кропивницькому – 978,20±591,80 грн (M = 970,00).

Найдорожчим таке лікування було в стоматологічних клініках Києва, Одеси, Херсона і Броварів. Так, в м. Київ випадок ендодонтичного лікування однокореневого зуба в середньому коштував $3194,83 \pm 1216,04$ грн ($M = 2967,50$).

Розрахунки ціни випадків ендодонтичного лікування багатокореневого зуба показали, що середня ціна на такий вид послуг в країні дорівнювала $3306,80 \pm 1454,79$ грн ($M = 2960,00$). Відповідно, найдешевшими такі послуги були в стоматологічних клініках міст Суми, Кропивницького, Прилук, Білої Церкви. В Сумах вартість випадку такого лікування склала $1731,11 \pm 545,11$ грн ($M = 1640,54$). В Кропивницькому – $1368,2 \pm 881,8$ грн, в Прилуках – $1458,33 \pm 144,22$ грн ($M = 1528,00$), Білій Церкві – $1580,00 \pm 633,33$ ($M = 1120,00$). Найвищою ціна випадків ендодонтичного лікування багатокореневого зуба була в містах Київ, Херсон, Одеса, Бровари. Так, в Києві середня ціна на таку послугу становила $4420,53 \pm 1836,11$ грн ($M = 3815,00$), і ціни значно коливалися залежно від цінової категорії клінік і їх форми власності. В стоматологічних клініках Херсона ціна на такі послуги становила $3360,26 \pm 775,26$ грн ($M = 3592,50$), Одеси – $3581,29 \pm 1399,39$ грн ($M = 3808,00$), Броварів – $2908,33 \pm 888,89$ грн ($M = 3130,00$) (рис. 2).

В подальшому, нами було проведено порівняння середніх цін на основні чотири послуги (випадки лікування) у стоматологічних клініках різної форми власності. Стоматологічні клініки були умовно розподілені на «бюджетні» (сюди були включені державні, комунальні та відомчі медичні заклади), приватні стоматологічні або багатопрофільні медичні заклади і окремо було виділено університетські клініки, які були як у державній, так і у приватній власності. Відповідно, найбільш дешевими випадки лікування були виявлені в «бюджетних» стоматологічних клініках – ціна лікування поверхневого карієсу зуба коливалася в межах $551,85 \pm 181,59$ грн ($M = 545,16$), ціна лікування глибокого карієсу зуба варювала в межах $744,43 \pm 243,27$ грн ($M = 748$), середня ціна ендодонтичного лікування однокореневого зуба становила $1260,31 \pm 491,93$ грн ($M = 1100,59$), а ціна ендодонтичного лікування багатокореневого зуба була $1716,28 \pm 659,15$ грн ($M = 1470,47$) (табл. 2, рис. 3).

Незначно вищою ціна була на такі ж послуги, що надавалися університетськими стоматологічними клініками (стоматологічними відділеннями у складі університетських клінік).

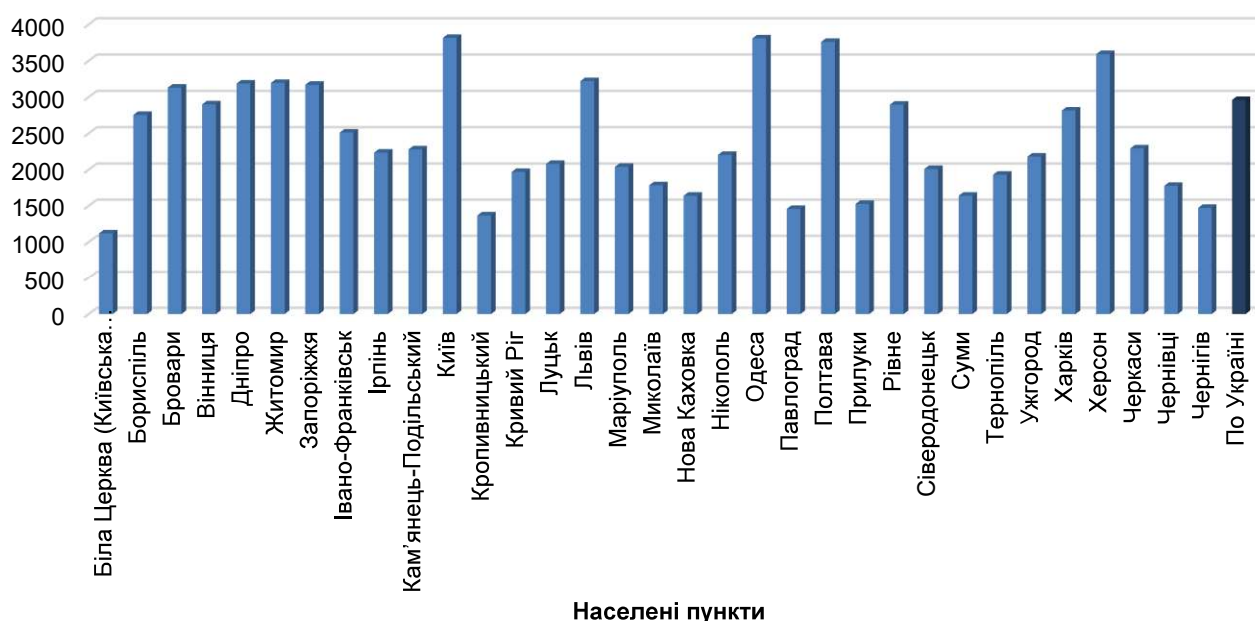

Рис. 2. Порівняння цін на випадок ендодонтичного лікування багатокореневого зуба

Таблиця 2

Порівняння середньої ціни одного випадку лікування в стоматологічній клініці різної форми власності, грн

Форма власності	Випадок лікування поверхневого карієсу зуба	Випадок лікування глибокого карієсу зуба	Випадок ендодонтичного лікування однокореневого зуба	Випадок ендодонтичного лікування багатокореневого зуба
Бюджетна (державні, комунальні, відомчі)	$551,85 \pm 181,59$ ($M = 545,16$)	$744,43 \pm 243,27$ ($M = 748,00$)	$1260,31 \pm 491,93$ ($M = 1100,59$)	$1716,28 \pm 659,15$ ($M = 1470,47$)
Приватна	$967,8 \pm 362,78$ ($M = 870,00$)	$1369,59 \pm 479,03$ ($M = 1300$)	$2614,18 \pm 985,7$ ($M = 2395$)	$3551,49 \pm 1457,10$ ($M = 3200$)
Університетські клініки	$700,92 \pm 248,85$ ($M = 785,10$)	$958 \pm 353,97$ ($M = 994,05$)	$1641,82 \pm 582,62$ ($M = 1562,2$)	$2347,77 \pm 891,52$ ($M = 2114,75$)

Так, випадок лікування поверхневого карієсу зуба в зазначених закладах міг коштувати 700,92±248,85 грн (M = 785,1); ціна випадку лікування глибокого карієсу коливалася в межах 958±353,97 грн (M = 994,05); ціна випадку ендодонтичного лікування однокореневого зуба складала 1641,82±582,62 грн (M = 1562,2); ціна випадку ендодонтичного лікування багатокореневого зуба становила 2347,77±891,52 грн (M = 2114,75). Найбільша амплітуда коливання цін на вищевказані послуги була в клініках приватної форми власності, і загалом по країні ціна в приватних закладах були вищими, хоча в окремих містах

ціни в приватних стоматологічних кабінетах були нижчими за такі в «бюджетних» клініках столиці.

Середня ціна на випадок лікування поверхневого карієсу складала 967,80±362,78 грн (M = 870,00); на випадок лікування глибокого карієсу зуба 1369,59±479,03 грн (M = 1300,00). Середня ціна на випадок ендодонтичного лікування однокореневого зуба дорівнювала 2614,18±985,7 грн (M = 2395), на випадок ендодонтичного лікування багатокореневого зуба – 3551,49±1457,10 грн (M = 3200,00) (рис. 4).

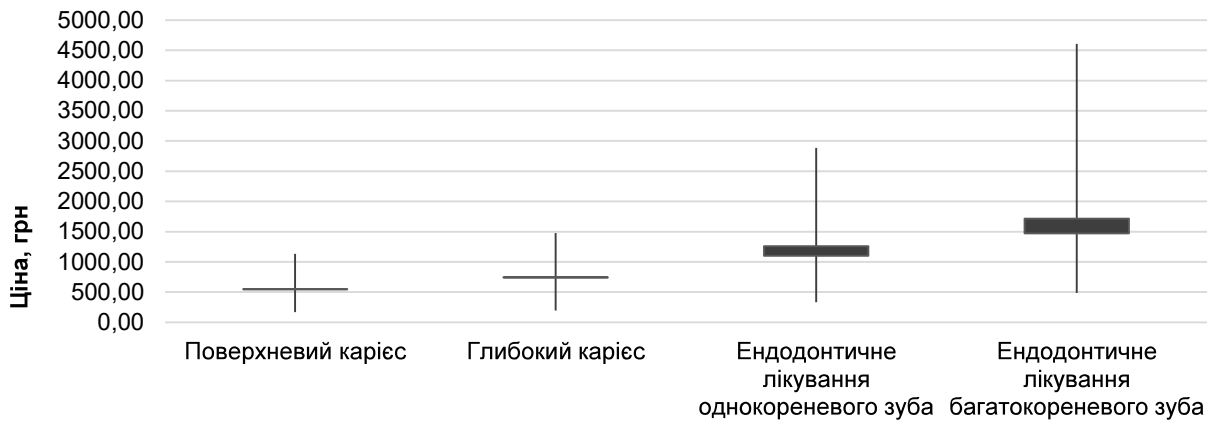

Рис. 3. Коливання цін на найбільш поширені випадки стоматологічного лікування в «бюджетних» клініках

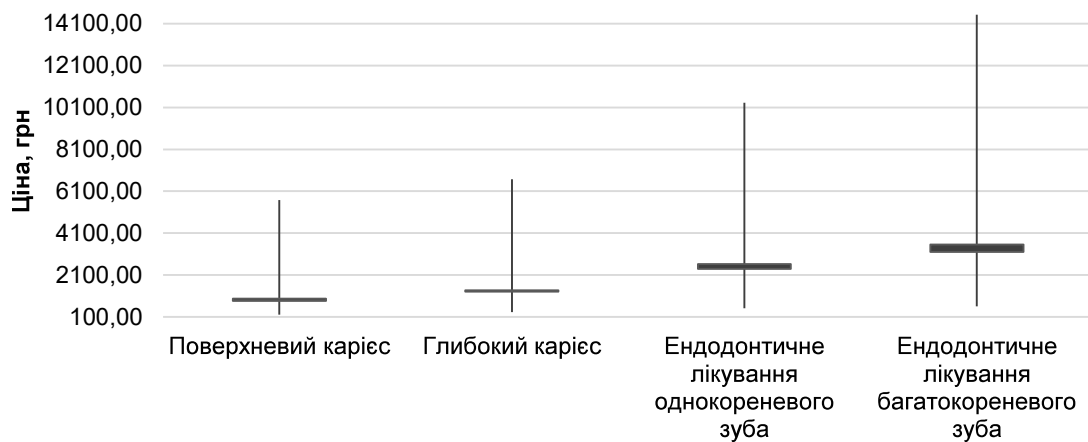

Рис. 4. Коливання цін на найбільш поширені випадки лікування в приватних клініках України

Отримані результати вказують на значну різницю ціни випадку стоматологічного лікування в різних населених пунктах України, що може бути пояснено різним ступенем соціально-економічного розвитку окремих регіонів, відмінностями у факторах, що можуть чинити вплив на ціноутворення в закладах охорони здоров'я, впливом рівня середньомісячного сукупного доходу на душу населення, особливостями розвитку інфраструктури та рівнем купівельної спроможності населення. Така ситуація впливає на процес створення та функціонування страхових продуктів, які стосуються добровільного медичного страхування, і особливо додаткового фінансування стоматологічної медичної допомоги. З іншої сторони, доцільно звернути увагу на помітну різницю ціни

випадку лікування в приватних і «бюджетних» закладах охорони здоров'я – до 2 крат. Відповідно, доступність такого лікування для населення в «бюджетних» закладах може бути вищою. Це наводить на думку щодо потреби в збереженні доступної для населення стоматології та вдосконаленні управління такими закладами.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням якості стоматологічної допомоги.

ВИСНОВКИ

Таким чином, проблема раціонального використання бюджетних асигнувань на охорону здоров'я та пошук додаткових джерел фінансування витрат на

охорону здоров'я є важливим і актуальним питанням для України. Аналіз вартості випадку стоматологічного лікування в проектах добровільного медичного страхування українського страхового ринку вказує на істотну різницю ціни випадку стоматологічного лікування в різних населених пунктах України, що може бути пояснено цілою низкою факторів. Станом на початок 2018 року середня ціна випадку лікування поверхневого карієсу становила $912,37 \pm 357,91$ грн ($M = 830,00$), глибокого

карієсу – $1286,24 \pm 485,38$ грн ($M = 1200,00$), ендодонтичного лікування однокореневого зуба – $2433,66 \pm 1001,76$ грн ($M = 2260,00$), багатокореневого – $3306,80 \pm 1454,79$ грн ($M = 2960,00$). Різниця в цінах між приватними і «бюджетними» медичними закладами досягала 2 крат. Такі результати наводять на думку щодо необхідності збереження доступної для населення стоматології та вдосконалення організації її роботи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алиева Р. К., Алимский А.В. Изучение доступности населению стоматологической помощи. Экономика и Менеджмент в Стоматологии. 2000. № 2. С. 88–89.
2. Базилевич В. Д., Базилевич К. С. Страхова справа. К.: «Знання», 2003. 250 с.
3. Вороненко Ю.В., Павленко О.В., Мазур І.П. Стоматологічна допомога в Україні: основні показники діяльності за 2008 – 2018 роки: довідник. Кропивницький, 2018. 212 с.
4. Гайда Ю.І., Сліпченко Т.О. Сегментація ринку стоматологічних послуг за географічним принципом. Економічний аналіз. 2017. Том 27. № 1. С. 18–27.
5. Долот В.Д. До проблеми визначення вартості лікування пацієнта в амбулаторно-поліклінічних умовах / В. Д. Долот, Л.А. Ляховченко, Я. Ф. Радиш // Економіка та держава. –2011. № 12.С.109–123.
6. Ждан В.М., Голованова І.А., Лисак В.П., Краснова О.І., Шилкіна Л.М., Оксак Г.А., Краснов О.Г. Основи економіки охорони здоров'я: Монографія. Полтава, 2017. 119с.
7. Зукін В. Український ринок приватної медицини: реалії та перспективи. Приватний лікар. 2017. С 12-15.
8. Канюра О.А. Шляхи удосконалення стоматологічної допомоги населенню. Вісник проблем біології і медицини. 2014. Т. 3, № 4.С. 295-299.
9. Ляхова Н. О., Нестеренко О. М. Стан ринку стоматологічних послуг в Україні на сучасному етапі. Вісник проблем біології і медицини. 2014. Вип. 3. Том 3 (112). С. 47–50.
10. Мазур І. П. Про стан та перспективи стоматологічної допомоги в Україні. Современная стоматология. – 2017. – № 2. – С. 69-71.
11. Мочалов Ю.О. Співпраця закладів охорони здоров'я зі страховими організаціями: сучасний стан в Україні. Практика управління медичним закладом. 2015. № 7. С. 54-64.
12. Мазур І.П., Павленко О.В., Близнюк В.Г. Сучасний стан стоматологічної допомоги в Україні. Здоров'я України 21 сторіччя. 2017. № 18 (415). С. 1–3.
13. Могилова А.Ю., Алізаде Я.Н. Медичне страхування та його розвиток в Україні. Молодий вчений. 2014. № 6(1). С. 178-181.
14. Приказюк Н. В. Система медичного страхування: зарубіжний досвід та особливості організації в Україні. Сучасні питання економіки і права. 2011. Вип. 1. С. 53-59.
15. Чопчик В.Д. Концептуальні напрями розвитку організації стоматологічної допомоги дорослому населенню в системі державних амбулаторних закладів великих міст України : автореф. дис. канд.мед.наук : 14.02.03. К., 2007. 18 с.

Дата надходження рукопису до редакції: 20.08.2019 р.

Анализ цены случая стоматологического лечения в системе добровольного медицинского страхования Украины

Ю.А. Мочалов, О.В. Клитинская
ГВУЗ "Ужгородский национальный университет»

Определение цены стоматологического лечения является необходимым этапом создания программ добровольного медицинского страхования и оценки доступности стоматологической помощи для населения. Стоматологическая помощь имеет свои особенности, которые заключаются в высокой распространенности стоматологических заболеваний у населения страны, и потребности в лечении, высокой себестоимости и технологичности помощи.

Цель. Определить стоимость случая стоматологического лечения в проектах добровольного медицинского страхования в Украине.

Материалы и методы. Проведен анализ прейскурантов 345 стоматологических клиник, рассчитан среднюю цену распространенных случаев лечения.

Результаты. Средняя цена случаев лечения поверхностного кариеса составила 912,37±357,91 грн (M = 830,00), глубокого кариеса – 1286,24±485,38 грн (M = 1200,00), эндодонтического лечения однокорневого зуба – 2433,66±1001,76 грн (M = 2260,00), многокорневого – 3306,80±1454,79 грн (M = 2960,00). Разница в ценах между частными и «бюджетными» медицинскими учреждениями достигала до 2 крат.

Выводы. Стоимость случая стоматологического лечения значительно отличается в разных регионах страны, а также в учреждениях различной формы собственности.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: стоматология, лечение, страхование, цена, доступность

Price analysis of dental treatment in Ukrainian voluntary health insurance system

I.O. Mochalov, O.V. Klitynska
Uzhgorod National University

Determining of dental treatment cost is necessary for voluntary health insurance programs, and to evaluate dental care availability. Dental health care has peculiarities – high prevalence of dental diseases in the population, high need for treatment, cost and technologies.

Aim. Establishing of dental treatment cost in voluntary health insurance in Ukraine.

Materials and methods. The price lists of 345 dental clinics were analyzed, average cost of the most common cases was calculated.

Results. The average cost of superficial caries treatment – 912.37±357.91 UAH (M = 830.00), deep caries – 1286.24±485.38 UAH (M = 1200.00), endodonty of single root tooth – 2433.66±1001.76 UAH (M = 2260.00), multi-rooted – 3306.80±1454.79 UAH (M = 2960.00). The difference in prices between private and "budget" clinics is more 2 times.

Conclusions. The cost of dental treatment differs significantly in different regions, as well as in different institutions.

KEY WORDS: dentistry, treatment, insurance, price, availability.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Мочалов Юрій Олександрович – кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри хірургічної стоматології, щелепно-лицевої хірургії та онкостоматології ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; 88015, м. Ужгород, вул. Університетська, 16А.

Клітинська Оксана Василівна – доктор медичних наук, професор, завідувачка кафедри стоматології дитячого віку ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; 88015, м. Ужгород, вул. Університетська, 16А.